

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 415/04-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Márie Kupčíkovej, bytom K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietala porušenie jej práva na prejednanie veci nezávislým súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I pri rozhodovaní o návrhu na odklad exekúcie vo veci, ktorá je na ňom vedená pod sp. zn. Er 2148/00, a uznesením sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 zo 6. septembra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Márie Kupčíkovej o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2004 doručená prostredníctvom telefaxu sťažnosť Márie Kupčíkovej, bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej práva na prejednanie veci nezávislým

súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) pri rozhodovaní o návrhu na odklad exekúcie vo veci, ktorá je na ňom vedená pod sp. zn. Er 2148/00, a uznesením sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 zo 6. septembra 2004.

Sťažovateľka uviedla, že na okresnom súde sa vedie pod sp. zn. Er 2148/00 exekučné konanie na základe návrhu oprávnenej o vypratanie bytu s príslušenstvom, v ktorom má postavenie povinnej. Sťažovateľka podala 21. mája 2004 prostredníctvom súdneho exekútora návrh na odklad exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 zo 6. septembra 2004 tak, že odklad exekúcie nepovolil. V poučení predmetného uznesenia uviedol, že proti nemu nie je prípustné odvolanie. Napriek tomu sťažovateľka 27. septembra 2004 proti označenému uzneseniu odvolanie podala.

Na ústavný súd sa sťažovateľka obrátila v presvedčení, že označeným rozhodnutím okresného súdu o jej návrhu na odklad exekúcie bolo porušené jej právo na prejednanie veci nezávislým súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádza pritom z toho, že právu, aby vec bola prerokovaná nezávislým súdom, zodpovedá v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky právo, aby vec bola prerokovaná sudcom, ktorý je podľa ustanovenia § 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predstaviteľom súdnej moci a pri výkone svojej funkcie nezávislý, zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho vedomia a svedomia a je viazaný len právnymi predpismi vymenovanými v odseku 3 citovaného zákonného ustanovenia.

V súvislosti s tým poukazuje na to, že postup okresného súdu „... kedy o návrhu na odklad exekúcie rozhodoval poverený zamestnanec súdu – vyšší súdny úradník, je aj v rozpore s ustanovením čl. 142 ods. 2 vety druhej Ústavy SR, podľa ktorého proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

Rozhodnutie o odklade exekúcie je však rozhodnutím, proti ktorému Exekučný poriadok výslovne odvolanie ani iný opravný prostriedok nepripúšťa a preto proti nemu

v súlade s ustanovením § 202 ods. 2 O. s. p. a v spojení s ustanovením § 374 ods. 4 O. s. p. odvolanie nie je prípustné.

Je pravdou, že sťažovateľka proti citovanému rozhodnutiu odporcu podala odvolanie, ale vzhľadom na už spomínané ustanovenie § 374 ods. 4 O. s. p. a vzhľadom na prax súdov je možné očakávať, že toto odvolanie bude odmietnuté. V takomto prípade nadobudne rozhodnutie, ktorým bol návrh na odklad exekúcie zamietnutý, právoplatnosť dňa 10. 9. 2004, teda sťažovateľke uplynie lehota na podanie sťažnosti proti predmetnému rozhodnutiu dňa 10. 11. 2004. (...) Sťažovateľka ani nemá za existujúceho stavu domôcť sa, aby toto rozhodnutie bolo preskúmané aspoň sudcom I. stupňového súdu, ...“.

V súvislosti s tým sťažovateľka poznamenáva, že pre ňu má rozhodnutie odporcu zo 6. septembra 2004 ďalekosiahly význam, keďže ohrozuje vo svojich dôsledkoch jej základné životné potreby, medzi ktorými je nesporne aj potreba bývania.

V závere sťažnosti sťažovateľka argumentuje tým, že „... vzhľadom na skutkové a právne okolnosti rozhodovania o jej návrhu sa (...) nemá možnosť domáhať preskúmania tohto rozhodnutia, napriek tomu, že nebolo podľa jej mienky vydané nezávislým súdom“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jej sťažnosti a jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol vo veci týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky Márie Kupčíkovej na prejednanie veci nezávislým súdom zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 bolo postupom Okresného súdu Košice I pri rozhodovaní o návrhu na odklad exekúcie zo dňa 21. 5. 2004 a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. Er 2148/00, Ex 0758/00 zo dňa 6. 9. 2004 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Košice I vo veci sp. zn. Er 2148/00, Ex 0758/00 pokračovať v porušovaní vyššie uvedeného práva sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. Er 2148/00, Ex 0758/00 zo dňa 6. 9. 2004 a vec vedenú na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. Er 2148/00, Ex 0758/00 mu vracia na nové konanie a rozhodnutie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala porušenie svojho práva postupom okresného súdu v označenom exekučnom konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. Er 2148/00, ako aj jeho uznesením sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 zo 6. septembra 2004.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka, napriek nesprávnemu poučeniu o neprípustnosti odvolania napadla označené rozhodnutie okresného súdu odvolaním podaným do podateľne okresného súdu 27. septembra 2004.

Uznesenie okresného súdu sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 zo 6. septembra 2004 je rozhodnutím všeobecného súdu, ktoré vydal vyšší súdny úradník. Keďže sťažovateľka

napadla tento rozsudok odvolaním, došlo v súlade s ustanovením § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (v znení platnom v relevantnom čase) k jeho zrušeniu v celom rozsahu s tým, že vo veci rozhodne sudca.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. Er 2148/00, EX 0758/00 z 10. decembra 2004, ktorý si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že ním sudca okresného súdu o návrhu sťažovateľky o odklad exekúcie rozhodol tak, že odklad exekúcie nepovolil. Z uvedeného je zrejmé, že domnienky sťažovateľky, že jej odvolanie bude okresným súdom odmietnuté a o jej návrhu nebude rozhodnuté nezávislým sudcom, boli neopodstatnené.

Z týchto skutočností možno vyvodit' záver, že o ochrane práv sťažovateľky, porušenie ktorých namietala v konaní pred ústavným súdom, rozhodol na základe využitia relevantného procesného prostriedku všeobecný súd, čo však vzhľadom na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti poskytuje ústavnú ochranu rozhodovaním o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb len za podmienky, že o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd, vylučuje paralelné uplatnenie nároku na ochranu ústavnosti na ústavnom súde vzhľadom na nedostatok jeho právomoci vo veci konať.

Ústavný súd zároveň pripomína, že podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa jeho právomoc vzťahuje na prípady preskúmavania právoplatných rozhodnutí. Skúmanie neprávoplatných rozhodnutí nie je v právomoci ústavného súdu (m. m. I. ÚS 64/02, III. ÚS 147/03).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Vzhľadom na túto skutočnosť sa rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stalo bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2004